

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10

W I E C Z O R N E

Samoloty niemieckie nad Czechosłowacją

Protest posła czechosłowackiego w Berlinie

Praga, 12. 8. Nowe incydenty (zabójstwo Niemca Baierlego przez socjal-demokratę niemieckiego i przeloty samolotów niemieckich ponad terytorium czechosłowackim) mogą być uważane za

próbę storpedowania akcji lorda Runcimana.

Wczoraj znowu powtórzył się (już po raz trzeci w tym tygodniu) wypadek

przelotu samolotu niemieckiego nad terytorium czechosłowackim. Rano około godz. 8 pojawił się samolot z widoczną literą D (Deutschland) między Kernowem i Opawą, przeleciał około 50 km. ponad terytorium czechosłowackim i powrócił na terytorium niemieckie. Samolot czynił próby otoczenia się chmurą, co mu się jednak nie udało.

Posel czechosłowacki w Berlinie otrzymał

polecenie zaprotestowania przeciwko powtarzającym się przypadkom zabłąkania się samolotów niemieckich nad terytorium czechosłowackie.

Praga 12. 8. Czeska Agencja Telegraficzna komunikuje: Wczoraj o godz. 8-ej rano patrol policyjny spostrzegł samolot niemiecki, który ukazawszy się od wiosek niemieckich Turkau i Aussig, przeleciał nad granicą czechosłowacką, kierując się ku miejscowości Koterinky.

Minąwszy ją, samolot kontynuował lot nad terytorium czechosłowackim wzdłuż granicy do Krnova. Podczas lotu samolot stosował sztuczną mgłę.

Wkrótce potem spostrzeżono go nad Neplochonicami (okręg opawski). O godz. 8 m. 30 patrol policyjny stwierdził obecność samolotu niemieckiego nad wioskami Drzkowice i Jorkowice (okręg opawski). Patrol zdołał sfotografować ślady zasłony dymnej nad Opawą. Samolot powrócił do Niemiec tą samą drogą, jaką przybył nad terytorium Czechosłowacji.

kich, socjal - demokracji niemieckiej nie posiadają obecnie żadnego znaczenia politycznego, a zatem rozmowy lorda z nimi mogą być prowadzone tylko

dla „osobistej przyjemności lorda“

jak pisze złośliwie oficjalny organ partii Niemców sudeckich, t. zw. „Niemiecko - Sudeckie Listy Prasowe“. Nie mogą jednak rozmowy te leżeć w ramach misji lorda Runcimana.

Berlin, 12. 8. Niemieckie koła polityczne zaczynają okazywać bardziej wyraźny brak zaufania, a nawet i niezadowolenie, z dotychczasowych prac lorda Runcimana. W szczególności nie podoba się tutaj pełny obiektywizm angielskiego doradcy, informującego się o stosunkach Niemców sudeckich u wszelkich źródłach dostępnych, nie pomijając nawet niemieckich socjalistów.

Wczorajsze wręczenie przez przywódcę niemieckich socjalistów Jakscha memoriału do rąk lordowi Runcimanowi wywołało w prasie niemieckiej oburzenie. „Völkischer Beobachter“ pisze, że o ile dziwne jest już samo przyjmowanie przez lorda Runcimana przywódcy niemieckich separatystów, o tyle wręczenie przez niego memoriału, właśnie wkrótce po morderstwie w Glaserwald, stanowi szczyt bezczelności. Zda niem kół niemieckich, do reprezentowania interesów niemieckich w Sudetach uprawniona jest bowiem jedynie partia Niemców sudeckich a stawianie ze sobą na jednej platformie innych grup politycznych jest niedopuszczalne.

Ządają monopolu!

Hitlerowcy czescy nie uznają żadnej partii poza sobą

Praga, 12. 8. Lord Runciman od był znowu dłuższą, bo przeszło dwugodziną, rozmowę z delegacją Niemców sudeckich. Na konferencji tej lord Runciman postawił po raz pierwszy Niemcom sudeckim

konkretne pytania co do ewentualnych ustępstw

w pewnych punktach spornych, na co jednak Niemcy sudeccy nie dali konkretnej odpowiedzi.

Dziś przyjmie lord Runciman przedstawicieli socjal - demokratów niemieckich, którzy wręczą mu swój memoriał. Niemcy su-

deccy zdradzają poirytowanie z tego powodu, że lord Runciman „wdaje się w rozmowy“ również i z niemieckimi socjal-demokratami. Zdaniem Niemców sudec-

Pogrzeb Baierlego

Praga 12. 8. Wczoraj odbył się w m. Hartmanitz pogrzeb henleinowca Bayerle'go, zamordowanego przez niemieckiego socjalistę. W pogrzebie wzięło udział 16-tu posłów niemiecko-sudeckich oraz złożono dwa wieńce, jeden od Henleina, drugi od stronnictwa. W pogrzebie wzięło udział 4.500 henleinowców ze 180 chorągiewkami stronnictwa oraz chorągwią państwową. Porządku nie zakłócono.

Nad grobem przemawiał senator Ludwik Frank, oświadczając m. in.: „Nad otwartą mo-

głą oskarżam system, który wykretnie ukrywa bezprawie, by fałszować rzeczywistość. Oskarżam system, który zamiast pojednania narodów służy nienawiści i który toleruje, by szerzenie nienawiści doprowadzało do mordów, system politycznej sprawiedliwości skierowany z całą surowością przeciwko Niemcom sudeckim oraz stosowany bardzo pobłażliwie wobec ich przeciwników“. Następnie przemawiał zastępca Henleina, Karl Herman Frank.

Zjazd Stronnictwa Narodowego w Poznaniu

i manifestacja ludowców w Warszawie

Dwie zakazane imprezy polityczne

Warszawa, 12. 8. (A) Zarząd powiatowy Stronnictwa Ludowego otrzymał od Komisarjatu Rządu w Warszawie odmowę na złożone podanie w sprawie udzielenia zezwolenia na manifestację w dniu 15 sierpnia. Decyzja Komisarjatu Rządu wywołała w kołach Stronnictwa Ludowego wielkie wrażenie, gdyż przypuszcza-

no, że zezwolenie takie zostanie udzielone i przygotowania do wielkiej manifestacji w Warszawie były już posunięte bardzo daleko. Stronnictwo Ludowe złożyło odwołanie od tej decyzji do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Równocześnie wojewoda poznański zakazał urządzenia zjazdu Stronnic-

twa Narodowego w Poznaniu w dniu 15 sierpnia. Manifestacje Stronnictwa Narodowego w Poznaniu miały być największe w Polsce w tym dniu. Stronnictwo Narodowe miało zamiar zgromadzić 40 tys. osób. Zapowiedzi o zjeździe w Poznaniu były nawet już podawane przez radio poznańskie.

Kiepura przed sądem

Głośny proces z oskarżenia mec. Hofmoki-Ostrowskiego

Warszawa, 12. 8. (A) Dzisiaj o godz. 1-ej rozpocznie się w sądzie grodzkim sensacyjny proces przeciwko Janowi Kiepurze, o znieważenie stanu adwokackiego, wytoczony mu przez głośnego adwokata warszawskiego Hofmoki-Ostrowskiego.

Jak wiadomo, proces powstał na tle konferencji prasowej, podczas której Kiepura miał się wyrazić, że gdyby nie było opery zostałby on najprawdopodobniej adwokatem lub pasął by świnię. Przed procesem nadesłał Kiepura do Syndykatu Dziennikarzy w Warszawie obszernie pismo, stwierdzając, że sprawa wyrządza mu ogromne szkody osobiste i ponadto szkodzi polskiej propagandzie zagranicą, gdyż w wielu pismach europejskich i amerykań-

skich ukazały się o tym obszerne wzmianki.

Kiepura twierdzi, że w rozmowie z dziennikarzami wyraził się, że gdyby nie poświęcił się sztuce, to zostałby pewnie aplikantem adwokackim w Koziej Wólce. A trzeba wiedzieć, że przez pewien czas studiował on na wydziale prawniczym w warszawskim uniwersytecie. Poza tem mówił że gdyby nie jego ambicje życiowe to może byłby pastuchem, ale nigdy w życiu nie obraził stanu adwokackiego.

Syndykat Dziennikarzy przeprowadził dochodzenia i stwierdził, że relacja Kiepury jest istotnie zgodna ze stanem rzeczy. Dzisiejszy proces będzie najprawdopodobniej odroczony, gdyż Kiepura przebywa obecnie w Belgii.

KTO DOSTAJE TE „SUBWENCJE“.

Warszawa, 12. 8. (A) Korespondenci zagraniczni w Zurychu otrzymali wiadomość, że ministerstwo propagandy Trzeciej Rzeszy ustaliło budżet na subwencje dla prasy zagranicznej w wysokości 26.800 tys. marek w złocie. W budżecie tym przy słowie „Polska“ figuruje suma 1,200 tys. marek w złocie.

—00—

Samolotem z Francji do Ameryki

Paryż 12. 8. Dnia 15 sierpnia nastąpi inauguracja stałego połączenia lotniczego między Francją a Stanami Zjednoczonymi. Komunikację utrzymywać będzie największy wodnopłatowiec francuski „Lieutenant de Vaisseau Paris“. Statek ten dnia 15 sierpnia opuści lotnisko pod Bajenną i przez Lizbonę i wyspy azorskie uda się do Nowego Jorku. W czasie przelotu wodnopłatawca przez Ocean Atlantycki na oceanie znajdować się będzie okręt francuskiego instytutu meteorologicznego Carlmara, którego zadaniem będzie utrzymywanie łączności radiowej z hydroplanem.

—00—

Nowy dziekan Rady Adwokackiej w Krakowie objął urządowanie

Kraków, 12 sierpnia

W dniu dzisiejszym nastąpi oficjalne przejęcie aktów nowego dziekana Izby Adwokackiej w Krakowie mec. dr. Rowińskiego z rąk ustępującego dziekana dr. Jakubowskiego. Obejmą również urządowanie w dniu dzisiejszym prezes sądu dyscyplinarnego mec. Jurczyński i rzecznik dyscyplinarny mec. dr. Wasilkowski, odbierając akta od swych poprzedników.

—00—

ZAWÓD: GÓRAL

W jednym z dzienników stołecznych znajdujemy sprawozdanie z odbytego w Zakopanem zjazdu rodziny Krzeptowskich. Czytamy tam m. in.:

„Wielu po staremu jest góralami, lecz również wielu reprezentuje im zawody. Są wśród nich sportowcy, urzędnicy samorządu, dwóch jest księżmi, kilku oficerami, wielu z nich służyło w legionach“.

Podobno nawet jeden z nich porzucił niedawno mało rentowny zawód górala, gdyż udało mu się dostać na cały sezon lukratywną posadę Kaszuba nad polskim morzem.

67 3/8, 4% konsolidacyjna grube odcinki 67, Tendencja nieco mocniejsza.

Francuskie miejscowości kuracyjne przepełnione turystami

Paryż, 11. 8. Pomimo alarmu na temat sytuacji walutowej i trudności przed jakimś może się znaleźć skarb francuski na jesieni, prasa paryska notuje szereg objawów pomyślnych, jakie ostatnio dają się zauważyć w gospodarstwie kraju.

Na pierwszym miejscu zwraca uwagę spadek cen. Ogólny wskaźnik cen hurtowych za ostatni tydzień wykazał poważną zniżkę z 662 pkt do 640. Wskaźnik cen produktów spożywczych spadł z 668 na 613. Zniżkę tę przypisuje się w pierwszym rzędzie dobremu zbiorom tegorocznym. Drugim pomyślnym objawem na odcinku gospodarczym jest niezwykle udany sezon turystyczny, który zapewnia w tej chwili Francji drowóz dewiz zagranicznych i podtrzymuje sytuację w dziedzinie monetarnej. Sfery hotelarskie oświadczają, że od r. 1926 we Francji nie notowano tak znacznego napływu turystów, jak w roku bieżącym.

Wszystkie ważniejsze miejscowości kuracyjne są przepełnione. Aix Les Bains przepełnione jest głównie dawnymi stałymi kuracjuszami Karlsbadu, Marienbadu, czy Piszczan, których z Czechosłowacji wystraszył niepokój panujący w tym kraju.

W Chamoix, gdzie jak wiadomo bawła niedawno królowa holenderska oraz król belgijski, hotele odmawiają przyjmowania nowych gości, podobna sytuacja panuje w wielu miejscowościach Kazurowego wybrzeża i w Bretanii. Do fali turystów obcych dołącza się również napływ Francuzów, którzy po wprowadzeniu przed dwoma laty płatnych urlopów pracowniczych zasilają obecnie poważnie krajowe miejscowości wypoczynkowe. Turyści zagraniczni, udający się w chwili obecnej do Francji, nie mając z góry zamówionych miejsc narażają się na poważne trudności ze względu na brak wolnych pomieszczeń w hotelach.

Kto wygrał na loterii?

Warszawa, 12. 8. (A) W dzisiejszym dniu otwarcia Loterii Państwowej padła główna wygrana 150.000 zł. na nr 68400, 50.000 zł. na nr. 63924, 15.000 zł. na nr. 77635, 10.000 zł. na nr. 53222, 65437, 5.000 zł. na nr. 36838, 45249, 53894, 88114, 146869, 2.000 zł. na nr. 208, 1306, 12460, 53742, 99167, 105243, 116277.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa, 12. 8. (A) Dzisiejsze notowania giełdy warszawskiej (zamknięcie kursów):

Akcje: Bank Polski 125, Zyrardów 63, Węgiel 33, Cukier 39%, Starachowice 43, Lilpop 93. Tendencja utrzymana.

Papiery procentowe: 3% inwestycyjna I. em. 83 1/4, II. em. 82 1/4, 4% dolarowa 42 1/4, 5% konwersyjna 69 1/4, 4% wewnątrzna grube odcinki

Wspólne polowania -- ale na jaką zwierzynę?

O czym Balbo rozmawia z Goeringiem

Berlin, 12. 8. W skwarze upalnego lata opinię niemiecką interesuje w dalszym ciągu wizyta marsz. Balbo w Niemczech, mimo usilnego podkreślania prywatnego jej charakteru. Prasa berlińska wypełniona jest więc długimi opisami przyjęcia, zgotowanego włoskiemu gościowi przez marszałka Goeringa i podawane są przy tym najdrobniejsze szczegóły zachowania się obu marszałków. Natomiast fakt odbycia przez nich na osobności dwugodzinnej konferencji nie spowodował żadnych bardziej zasadniczych komentarzy w prasie niemieckiej.

„Völkischer Beobachter” podaje przy tym w specjalnym reportażu, że obaj marszałkowie są zawołanymi myśliwymi i omawiali w Carinhallu plany wspólnych polowań, nie określono jednak, na jaką zwierzynę.

Z przemówień wygłoszonych przy stole w Carinhallu, zasługuje na uwagę jedynie powiedzenie Goeringa, że gość włoski był oddawna szczerym i serdecznym przyjacielem Niemiec i że przyjaźń tę uzewnętrzniał także w dawniejszym okresie upadku Niemiec, a nie tylko od tego czasu, gdy Rzesza stała się z powrotem mocarstwem.

Oficjalnych enuncjacji bowiem często brak. Polska podjęła Jagiellońską tradycję przedmurza morza Czarnego do Bałtyku, celem zneutralizowania dwóch niebezpieczeństw: wschodniego i zachodniego. Ze wschodu grozi Polsce działalność Kominternu, z zachodu — dywersje niemieckie, które korespondent „Temps” nazywa „tatyka sudecką”.

W potrójny sposób działa ta niemiecka „tatyka sudecka”: 1) wpływając na regermanizację mniejszości niemieckiej w Polsce, 2) wpływając na Kaszubów na Pomorzu w duchu separatystycznym i 3) wpływając na Ukraińców. Ostatnia deklaracja „Undo” z żądaniem autonomii terytorialnej skopiowana jest w dużej mierze z podobnej deklaracji Niemców sudeckich, złożonej w Pradze. W archiwach zainteresowanych rządów znajdować ma się memoriał marsz. Focha na temat roli obronnej, jaką odgrywa Czechosłowacja w wypadku ataków niemieckich. Memoriał ten datowany jest z 16 lutego 1924 r. i proponuje zawarcie aliansu wojskowego ościennych państw, co, jak wiadomo, nie nastąpiło.

Korespondent „Temps” podkreśla w ten sposób znaczenie utrzymania niepodległości czeskiej dla Polski, przyznając oczywiście, że mniejszości polskiej w Czechosłowacji należy przyznać wiele praw dodatkowych. Wówczas nie stałoby na przeszkodzie zbliżeniu polsko-czeskiemu.

Problem czechosłowacki -- widziany z Warszawy

Paryż 12. 8. „Temps” publikuje w dzisiejszym numerze czwarty z kolei artykuł swojego warszawskiego korespondenta na temat problemu czechosłowackiego, widzianego z Warszawy. Na podstawie istniejącej polskiej

literatury politycznej, należy starać się o sprecyzowanie wytycznych polskiej polityki zagranicznej.

KĄCIK DLA PAŃ

Pielęgnacja garderoby męża jest także konieczna

Jeżeli mąż pani nie prezentuje się tak, jakby pani chciała, jest to po części pani wina. Niech pani troszczy się o jego garderobę! Nie decyduje ilość ubrań, które posiada pani mąż, ale „pielęgnowanie” tych ubrań.

Wszystkie ubrania powinny być noszone, im bowiem częściej ubranie wypoczywa, tym dłużej zachowuje dobry fason.

Co dwa tygodnie należy każde ubranie mocno wyczyścić szczotką, następnie wyjąć płomy amoniakiem. Gdy amoniak nie pomoże, napewno pomoże terpentyna. Trzeba oglądać również dziurki do guzików. Kilka ściegów zaoszczędzi często reperację krawiecką. Gdy ubranie jest już czyste, trzeba wyprasować je gorącym żelazkiem przez mokrą ściereczkę.

Gdy mankiety lub wyłogi przy spodniach zaczynają się strzępić, wówczas należy odrązu posłać ubranie do krawca.

Niech pani co dzień ogląda kapelusz męża. Mężczyźni zapominają bowiem oczyścić kapelusz, a zakurzone nakrycie głowy bardzo brzydko wygląda.

Z trzewikami jest tak samo, jak z ubraniami. Powinny być możliwie często zmieniane. Brązowe buty można odświeżyć za pomocą mieszaniny, składającej się z dwóch części mleka i jednej części alkoholu metylowego. Płyn ten wciera się flanelową szmatką, a gdy buty wyschną, czyści się je pastą, jak zwykle.

Krawatów nie powinno się prasować. Istnieje lepszy sposób na rozprostowanie fałd. Należy napędnąć słoik gotującą wodą i lekko zmoczony krawat okręcić dokoła gorącego szkła.

Jak odświeżyć letnią sukienkę?

Wszystkie panie wiedzą o tym, że wyblakła

Tortury Polaków w więzieniu niemieckim

W dobie „porozumienia” polsko-niemieckiego

Zachodnia Agencja Prasowa donosi:

Na odcinku granicznym Podłęże Szlacheckie, żandarmeria niemiecka wydalila z Niemiec do Polski przez zieloną granicę dwóch obywateli polskich: Łapońskiego Franciszka i Barczaka Jana. Wydaleni posiadali przy sobie paszporty zagraniczne wystawione przez starostwo w Mogilnie, na podstawie których w dniu 13 maja rb. wyjechali do Niemiec na roboty.

Wydaleni zeznali, że w Niemczech i aresztowani i osadzeni w więzieniu, w którym trzymano ich przez 4 tygodnie. Na posterunku policji w miejscowości Rudolfstadt trzymano ich przez dwa dni i jedną noc w piwnicy, skutych i o głodzie. W więzieniu głodzono

ich, bito pałkami i kopano. W celi więziennej trzymano ich skutych po kilka godzin dziennie. Kiedy Łapiński napisał list do konsula polskiego w Berlinie, z prośbą o interwencję i list ten oddał dozorcę więziennemu, ów podarł list w jego oczach i wrzucił do pieca.

Wydalono ich z Niemiec pod pretekstem, że samowolnie zmienili pracę, tj., że poszli pracować do innego gospodarza, niż im wyznaczono.

Należy dodać, że obaj Polacy nie mogą znieść katuszy w więzieniu niemieckim, usiłovali popełnić samobójstwo przez przecięcie żył u rąk.

Może nasze władze zajmą się tym nieodso-
bnionym wypadkiem?

kienkę dobrze wyprać. Płyn do apreturowania po lekkim przefarbowaniu, ale większość pań nie wie, że troszkę krochmalu kartoflanego działa jak najlepsza apretura. Sukienka staje się świeża i gładka i nie przyjmuje kurzu.

Przed krochmaleniem trzeba naturalnie sukienkę dbrze wyprać. Płyn do apreturowania przygotowuje się w następujący sposób: 2—3 łyżeczki od kawy maki kartoflanej rozrabia się w zimnej wodzie, a po tym dolewa się gotującą wodę, stale mieszając. Mokrą, wypraną suknię zanurza się w tym roztworze i wciera w nią kleisty płyn; następnie suknię się wyżyma, rozprostowuje i suszy. Zdejmuje się ze sznurka wilgotną suknię i przed prasowaniem pozostawia się na parę godzin, zwinęta w rulon.

Śmiertelna kąpiel w nurtach Białychy

Tragiczny wypadek młodego człowieka.

Kraków, 12 sierpnia.

Tragiczny wypadek zdarzył się dziś rano w Krakowie. Zamieszkały przy ul. Lotniczej 4. Tadeusz Nicpoń (lat 20), bez zajęcia, wybrał się około godz. 9-tej nad brzeg Białychy. Rozebrawszy się, Nicpoń wszedł do rzeki, chcąc zażyć kąpieli.

W pewnym momencie zniknął on pod powierzchnią wody. Po chwili wydobyto go, ale wszelka pomoc okazała się spóźniona, gdyż Nicpoń już nie żył.

LORD ROBERT CECIL

CZY ŚWIAT MOŻE JESZCZE UNIKNAĆ WOJNY?

Stan Europy jest niepokojący i bezsensowny. Kontynent ten który wiele stuleci przewodził w kulturze świata, znajduje się obecnie w niebezpieczeństwie popełnienia samobójstwa. W różnych częściach Europy rozwijają się spory i przeciwieństwa, które już doprowadziły w pewnych wypadkach do rzezywistych krwawych walk, a w innych do stałych niepokoi w najwyższym stopniu szkodliwych dla powszechnego rozwoju.

Każdy naród zbroi się i przygotowuje do wojny, głosząc jednocześnie, że ma wyłącznie pokojowe zamiary. Ciężary zbrojeń osiagają rozmiary, które niektórym państwom grożą ruiną, a wszystkie państwa wtrącają w ciężkie kłopoty.

Tak dalej być nie może. Coprawda narody w swej znacznej większości mają zdecydowaną niechęć do wojny. Pomimo to pędzą ku niej bezradnie. Dopóki trwa wyścig zbrojeń — albo lepiej: dopóki nie będzie mu naprawdę położony kres, a ster nie będzie odwrócony — jedynym wyjściem jest tylko wojna. Gdy tylko jakiś potężny naród nabywa przekonania, że posiada absolutną przewagę i osiągnął granicę możliwości zbrojenia, wówczas ogarnia go pokusa, aby drogą zwycięstwa — tego wiecznego marzenia — zapewnić sobie bezpieczeństwo.

A przy tym nie ma absolutnie żadnego rozsądnego gospodarczego czy materialnego powodu do złamania stanu pokoju. Słyszymy najróżniejsze gadania o surowcach, koloniach itp. Ale jak wiadomo wszystkie tego rodzaju skargi nie mają nic wspólnego z zagadnieniami gospodarczymi. Surowce są do nabycia dla każdego po bardzo niskich cenach. Prawdziwa przyczyna niepokojów jest nie materialna, lecz ideologiczna. Nie chcę na tym miejscu wchodzić w szczegóły przeciwieństw pomiędzy demokracją i autarkią, pomiędzy wolnością i autorytaryzmem, aczkolwiek tu być może leży fundamentalna przyczyna wszystkich niepokojów. Ale to przeciwstawienie nie jest bezpośrednim powodem naszych trudności. Polega ono raczej na konflikcie pomiędzy zasadą narodowej suwerenności i międzynarodowego współdziałania.

Chciałbym bliżej wyjaśnić mój pogląd. Podczas gdy to piszę, obraduje w Londynie komisja na podstawie uchwał konferencji, która niedawno odbyła się w Evian w sprawie zagadnień emigracyjnych. Skąd się bierze to zagadnienie? Po prostu stąd, że Niemcy w wykonaniu swej nieograniczonej suwerenności postanowiły przepędzić ze swych terytoriów wszystkich mieszkańców krwi żydowskiej i wszystkich tych, którzy ustosunkowują się negatywnie do panujących tam obecnie teorii politycznych. Niemcy usiłują usprawiedliwić swe postępowanie fantastycznymi teoriami rasowymi i zasadami politycznymi, co do których jedynie z trudem może my sobie wyobrazić, aby wierzyli w nie na serio nawet ci, którzy je głoszą. Ale jakkolwiek rzecz się ma, Niemcy wypędzają tych Żydów i zwolenników wolności do sąsiednich krajów, gdzie często stają się ciężarem zarówno dla państwa, jak i dla instytucji dobroczynnych i Niemcy nie tylko nie chcą wziąć udziału w ponoszeniu tych ciężarów, ale nawet nie pozwalają tym nieszczęśnikom uciekinierom zabrać swój dobytek! Innymi słowy: rząd niemiecki nadużywa do ostatecznych granic narodowych praw suwerennych i odrzuca wszelkie zobowiązania, które wynikają z międzynarodowej współpracy.

W wielu innych wypadkach Niemcy pod-

kreślały z naciskiem ten sam punkt widzenia. Gdy przystąpiły do ponownego wojskowego obsadzenia Nadrenii, nie chciały przyznać nawet prawa do protestu przeciwko temu naruszeniu traktatów tym, wobec których zobowiązały się traktatowo do niepodejmowania takiego czynu. I zarówno przy swym ostatnim czynie w Austrii, jak i przy groźbach pod adresem Czechosłowacji zdeptały prawa i interesy innych krajów, które mogłyby nałożyć pewne ograniczenia na to, co Niemcy uważały za przywilej swej narodowej suwerenności.

Z drugiej strony Francja i Anglia są zdania, że stanowisko Niemiec w końcowym efekcie nieuchronnie musi doprowadzić do międzynarodowego chaosu. Gdyby każdy kraj miał otrzymać prawo postępowania, wyłączone wedle własnego uznania, bez dbania o inne kraje, wówczas musiałaby nastąpić wcześniej czy później straszliwa wojna.

Właśnie to przekonanie, któremu wydarzenia pomiędzy 1914 a 1918 rokiem nadały szczególną wagę, doprowadziły do założenia Ligi Narodów. Ale byłoby fałszywe z gruntu, gdyby się chciało uważać Ligę Narodów za spontaniczny pomysł prezydenta Wilsona czy kogoś innego. Wręcz przeciwnie: myśliciele i mężowie stanu wszystkich czasów myśleli w mniej lub więcej określonej formie o czymś podobnym. Konieczność tego nigdy nie była tak jasno podkreślona, jak przez zmarłego lorda Salisbury, kiedy w roku 1897 bronił ówczesnego koncertu mocarstw europejskich i oświadczył, że jedyną nadzieją i ratunek dla cywilizacji polega na wprowadzeniu w życie międzynarodowej konstytycji, która mogłaby zapewnić pokój dzięki swej wielkiej sile.

Przed paru laty Rosja ogłosiła, że jest zwolenniczką tego poglądu, a wszystkie inne narody europejskie przyjęły go mniej lub więcej. Często przypominają nam, że Stany Zjednoczone pozostały zdala od Ligi Narodów. Ale jeśli wolno nam sądzić wedle oświadczeń ich mężów stanu, to wśród Amerykanów coraz bardziej toruje sobie drogę przekonanie, że międzynarodowy chaos, choćby nawet istniał tylko w Europie, absolutnie nie leży w interesie ich kraju. Trudno przypuszczać aby Stany Zjednoczone miały już dziś przystąpić do Ligi Narodów. Ale też nie można przypuścić, aby rząd amerykański miał się przeciwstawić akcji Ligi Narodów, dopóki ta będzie dyktowana koniecznościami pokoju światowego, a nie ewentualnym zamaskowanym dążeniem do zaspokojenia interesów tego czy innego kraju.

Pozostaje jeszcze Japonia, która ogłosiła swe wystąpienie z Ligi, gdyż przypuszczała, że Liga stać będzie na przeszkodzie polityce militarystów japońskich, która zaczęła się od napadu na Mandżurię, a w tej chwili

dąży do władzy nad całymi Chinami. Jest godne pożałowania, że Japonia opuściła Ligę Narodów. Ale jest to jednak lepsze, niż gdyby jako członek Ligi Narodów uprawiała politykę, która nie daje się pogodzić z istotnymi zasadami paktu Ligi. Z chwilą gdy kiedyś porzuci tę politykę, stanie się znowu możliwa i pożądana jej współpraca z Ligą Narodów.

Jedno jeszcze należy powiedzieć: twierdzą, że głównym celem paktu Ligi Narodów jest utrzymanie stworzonego przez traktaty pokojowe terytorialnego „status quo”. Nic fałszywszego, jak to twierdzenie. Tylko wariat może przypuszczać, że granice państwowe mogą lub muszą pozostać po wieczne czasy tak, jak są dziś ustalone. Ale idzie o to, że nie wolno pozwolić na naruszanie ich gwałtem, bowiem gwałt jest zaprzeczeniem prawa. Panowanie prawa jest gwarancją wolności i warunkiem uporządkowania postępu. Gdy raz zerwiemy z zasadą, że siła jest prawem, wówczas niezbędne zmiany granic będą proste i nieszkodliwe.

Dlaczego niemieckie żądania autonomii dla terenów sudeckich wywołały taki niepokój w Europie? Napewno nie dlatego, aby miało wielu państwom zależeć na tym, aby ta prowincja należała do tego a nie do tamtego państwa. Szło o to, że Niemcy uzurpowali sobie prawo rozwiązania tego zagadnienia swą własną siłą, odmawiając innym krajom prawa do interwencji. Oznaczało to wyzwanie pod adresem bezpieczeństwa każdego kraju europejskiego. Głupi ludzie w Anglii rzucali pytanie: dlaczego mieliśmy walczyć dla Czechosłowacji? O tym nie było i nie ma mowy. Ważne jest jedynie, że nie może istnieć ani bezpieczeństwo, ani zaufanie, ani postęp, jeśli nie będzie respektowane prawo przeciwko międzynarodowej agresji.

Tu tkwi cała wielka kwestia sporna i źródła wszystkich niepokojów w Europie. Gdyby niemiecka teza miała zwyciężyć, wówczas każdy naród stanie się nieuchronnie potencjalnym wrogiem każdego innego narodu. Zupełnie tak samo, jak na pradawnym poziomie cywilizacyjnym każda jednostka mogła wychodzić z domu jedynie uzbrojona, tak samo każdy naród musiałby się zbroić do granic możliwości, gdyby miała być przyjęta zasada niekontrolowanej narodowej suwerenności, bowiem to jest jego jedyną nadzieją na bezpieczeństwo — nadzieją, która się koniecznie końców jednak musi okazać zawodną. Kwestie uprawnień granicznych czy choćby tylko wolności handlu nie będą już mogły być wówczas traktowane wedle ich właściwego znaczenia. Wówczas każda międzynarodowa dyskusja musi się w ostatecznym wyniku zakończyć nową wojną światową. Wówczas nieuchronnie rozpoczyna się w życiu międzynarodowym panowanie prawa pięści.

Wybitni sportowcy -- niezdolni do służby wojskowej!

Niezwykła afera poborowa we Francji

Paryż, 11. 8. PAT. Francuskie władze sądowe natrafiły na ślad szerokiej afery poborowej w wyniku której aresztowano jednego z wybitnych graczy futbolu francuskiego niejakiego Ben Uali, który — jak się okazało — był zwolniony od służby wojskowej, pod pretekstem

ślabego zdrowia, co jednak nie przeszkodziło mu uczestniczyć w licznych zawodach sportowych. Prasa zapowiada, iż władze francuskie zainteresują się również i innymi sportowcami, zwolnionymi od służby wojskowej ze względu na stan zdrowia.

AGATHA CHRISTIE

COPYRIGHT BY H. SONNENFELD, Kraków

KARTY NA STOLE

(MORDERSTWO PRZY BRIDŻU)

AUTORYZOWANY PRZEKŁAD FR. BARTHÓWNY

42)

— Tu zużytkowała pani swą zimną krew, swą zdolność nieomylnego obliczania szans. Tak, to mogę sobie wyobrazić.

— Zaczęliśmy grać w bridża — ciągnęła dalej Mrs. Lorrimer spokojnie. Jej głos nie zdradzał najmniejszego zdenerwowania. — Wreszcie nadeszła pomyślna chwila. Ja byłam prawie „stołem“, wstałam i podeszłam do kominka. Shaitana zdrzemnął się. Popatrzyłam na resztę grających. Byli pogrążeni w grze. Nachyliłam się — i stało się.

Jej głos załamał się nieco, odzyskał jednak natychmiast swój spokój. — Przemówiłam do niego kilka słów, ponieważ przyszło mi na myśl, że w ten sposób, stwarzam sobie pewnego rodzaju alibi. Zrobiłam uwagę o płomieniu w kominku i udawałam później, jako by on coś odpowiedział, na co znów odparłam: Jestem w zupełności pańskiego zdania. I ja również nie znoszę centralnego ogrzewania.

— A on nie wydał żadnego okrzyku?

— Nie. Zdaje mi się, że tylko jakieś słabe stęknienie, poza tym nic. Z odległości mogło to być uważane za słowa.

— A potem usiadła pani z powrotem do stołu i grała dalej?

— Tak.

— I mogła pani jeszcze tak dokładnie śledzić przebieg gry i brać w niej udział, że w dwa dni później, mogła pani podać, jakie były karty i zapowiedzi?

— Tak — rzekła Mrs. Lorrimer zwyczajnie.

— Épatant! — Poirot oparł się znów o fotel i potakiwał kilkakrotnie głową. Potem potrząsnął na odmianę głową. — Ale jednego nie rozumiem, Madame.

— Mianowicie?

— Tu musi jeszcze być coś, czego nie wiem. Pani jest kobietą, która wszystko dokładnie przemyśla i rozważyła. Pani zdecydowała się dla jakiejś określonej przyczyny, włączyć na siebie to ryzyko. Wzięła je też pani — i powiodło się. A teraz, w niecałe dwa tygodnie potem, rozmyśliła sobie to pani i opowiada wszystko. Szczerze powiedziawszy, Madame, to brzmi nieprawdopodobnie.

Przedziwny uśmiech zjawiał się na jej ustach. — Ma pan rację, Monsieur Poirot, tu jest jeszcze coś, czego pan nie wie. Czy powiedziała panu Miss Meredith, gdzie mnie spotkała?

— Zdaje mi się, że w pobliżu mieszkania Mrs. Oliver.

— Możliwe. Lecz ja myślałam o nazwie ulicy. Anna Meredith spotkała mnie na Harley Street.

— Ach! — Spojrzał na nią uważnie. — Zaczynam rozumieć.

— Myślałam też sobie. Byłam tam u jednego

specjalisty. Powiedział mi to, co już właściwie na w pół wiedziałam.

Lekki uśmiech rozpostarł się na jej obliczu; nie był już więcej gorzki i skrzywiony, lecz pełen wdzięku. — Już nie długo będę grać w bridża, Monsieur Poirot. Nie powiedział tego oczywiście w ostrych słowach, lecz osłodził to nieco. Jeżeli bym bardzo na siebie uważała i tak dalej, możliwe że mogłabym żyć jeszcze kilka lat. Ale ja nie będę na siebie uważać. Nie jestem do tego stworzona.

— Tak, tak, teraz rozumiem — rzekł Poirot.

— To stanowi wielką różnicę, wie pan. Tak były by to tylko dwa miesiące, może trzy, nie więcej. A wtedy, gdy wychodziłam od specjalisty, ujrzałam Miss Meredith. Zaprosiłam ją na herbatę.

Milczała chwilę, później kontynuowała: — Ja przecież w zasadzie nie jestem zła. Podczas gdy siedziałyśmy przy herbacie, rozmyślałam. Mój czyn kosztował życie nie tylko Shaitany, to się już stało, i nie można tego zmienić, lecz rzucił cień na życie trojga innych ludzi. Przez ten mój czyn, musieli doktor Roberts, major Despard i Anna Meredith — troje ludzi, którzy mi nigdy nic złego nie uczynili — wiele cierpieć, a nawet żyć w niebezpieczeństwie. Temu jednak można zaradzić. Nie mogę twierdzić, by przykre położenie majora, czy doktora specjalnie mnie obchodziło, chociaż obaj będą zapewne dłużej odemnie żyć. Ale to są mężczyźni, mogą więc w pewnym względzie sami troszczyć się o swoje bezpieczeństwo. Gdy jednak patrzyłam na Annę Meredith —

Mrs. Lorrimer urwała, później ciągnęła powoli dalej: — Anna Meredith, to jeszcze prawie dziecko. Ona ma przed sobą całe życie. Ta nieśczęsna historia może zniszczyć całą jej przyszłość... Ta myśl nie dawała mi spokoju... A potem, Monsieur Poirot, pojęłam, że pańskie napomknienie stało się prawdziwe. Nie mogłam dłużej milczeć i zatelefonowałam do pana...

Upływały minuty. Hercule Poirot pochylił się i po przez gęstniejącą ciemność wpatrywał się nieprzerwanie w Mrs. Lorrimer. Wyttrzymała spokojnie i bez jakiegokolwiek podniecenia jego przenikliwe spojrzenie.

W końcu powiedział: — Mrs. Lorrimer, czy wie pani z pewnością, czy wie pani całkiem na pewno, a pani mi powie prawdę, nie? — że morderstwo dokonane na Shaitanie nie było już od dawna planowane? Czy pani nie powzięła już wcześniej tego zamiaru — i poszła na przyjęcie z gotowym już planem morderstwa w głowie?

Mrs. Lorrimer wpatrywała się weń przez sekundę, później potrząsnęła głową i rzekła: — Nie.

— Pani nie planowała tego morderstwa?

— Na pewno nie.

— Zatem, zatem... Och, pan! kłamie, pani musi kłamać...

Głos Mrs Lorrimer był zimny jak lód. — Monsieur, pan się zapomina!

Mały mężczyzna podskoczył. Biegał po pokokoju, mruzczał coś sam do siebie, wydawał oderwane dźwięki. Nagle zapytał: — Pani pozwoli? — i zaświecił światło elektryczne.

Potem usiadł znowu w swym fotelu, położył obie dłonie na kolanach i mocno popatrzył na Mrs. Lorrimer. — Pytanie jest: czy Hercule Poirot może się mylić?

— Nik nie ma zawsze racji — rzekła chłodno Mrs. Lorrimer.

— A jednak. Ja — odparł Poirot. — Ja zawsze mam rację. Tak niezmiennie, że mnie to aż dziwi. Ale teraz wygląda tak, zupełnie tak wygląda, jakbym się omylił. I to mnie niepokoi. Pani przecież wie, co pani mówi? To w końcu jest pani morderstwo! To fantastyczne, by Hercule Poirot miał to lepiej wiedzieć, aniżeli pani, która to morderstwo sama popełniła.

— Fantastyczne i kompletnie niedorzeczne — odrzekła Mrs. Lorrimer jeszcze bardziej lodowato.

— Wobec tego zwariowałam. Stanowczo zwariowałam. Nie — sacré nom d'un pett bonhomme — nie zwariowałam! Ja mam rację. Ja muszę mieć rację. Gotów jestem uwierzyć, że to pani zabiła Shaitanę — ale to nie możliwe, by pani zabiła w taki sposób, jak pani podaje. Nie można czynić czegoś, co nie odpowiada charakterowi.

Milczała. Mrs. Lorrimer zaczerpnęła ze złością oddechu i zagryzała wargi. Chciała coś powiedzieć, ale Poirot wyprzedził ją. — Albo zabójstwo Shaitany było poprzednio planowane, albo też pani go w ogóle nie zamordowała!

— Pan doprawdy musiał zwariować, Monsieur Poirot — odpowiedziała Mrs. Lorrimer surowo. — Jeżeli skłonna jestem przyznać się do morderstwa, nie będę przecież kłamać odnośnie do sposobu popełnienia go! Jakiż by to miało cel?

Poirot ponownie wstał i przeszedł się raz dookoła pokoju; kiedy znów usiadł, wydawał się zmieniony, niezwykle łagodny i dobrotliwy.

— Pani nie zabiła Shaitany — rzekł miękko. — Teraz rozumiem. Wszystko teraz rozumiem. Harley Street — ta mała bezradna i zgubiona Meredith na ulicy — i widzę też inną, młodą dziewczynę, przed dawnymi, dawnymi czasy, która musiała iść sama przez życie, strasznie sama. Tak, widzę to wszystko. Ale jednego nie widzę, skąd pani jest taka pewna, że Anna Meredith dokonała tego czynu? (C. d. n.)

Tabela loterii

(NIEURZĘDOWA) z dnia 11 sierpnia

I i II ciągnienie GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana z 5.000 pań na

nr. 156072

Zi. 25.000 na nr. 36535

Zi. 15.000 na nr. 74837 153741 104309

Zi. 10.000 na nr. 21482 69263 11104 132045

Zi. 2.000 na nr. 23609 26695 36613 69121

71664 155600

Zi. 1.000 na nr. 7296 22415 41782 93173

131492 132841 153646

Zi. 500 na nr. 10526 11354 21353 37816

87015 105939 121050 139760

Zi. 250 na nr. 8288 6820 7235 18888 21762 23830

24340 26551 27449 28822 35116 36482 41023 41074

41858 41884 42643 47992 68161 69618 70657 75827

84905 85555 91177 95212 98528 102356 104753

105714 114034 116278 119754 126094 126972

128454 132734 134415 138103 138639 139229 139790

144866 144945 149109 152450 154789 155931 158866

Wygrane po zł 125

108 501 22 1043 863 2018 256 507 644

848 3044 89 458 964 4213 446 784 882

5037 378 577 6843 65 7269 335 48 425

8633 71 802 975 9121 234 378 548 703 44

10091 165 329 642 11962 12005 770 872

13173 288 14599 694 731 992 13248 368

13 623 706 837 45 910 16102 502 8 17338

502 23 658 814 91 18340 19339 74

20442 21391 708 88 915 73 22030 280

436 605 82 815 23692 24023 288 96 854

791 23554 82 612 755 884 948 26075 877

85 27365 658 28574 574 973 29334

30006 217 85 833 31140 333 541 68

846 5.005 487 513 66 621 843 33102 257

34091 218 41 380 93 771 35997 36241 900

37609 19 938

38008 160 736 39341 891 945 40315

330 40874 41139 98 380 42508 43032 464

44102 237 48040 46634 62 848 47189 262

622 848 48200 346 494 49037 50146

373 51328 504 847 89 53289 551 603 28

54187 387 55052 167 220 465 523 966 57044

265 58302 60014 136 461 83 585 61284 582

62020 169 589 639 72 865 63854 61 64244

682 690 65125 310 66541 67030 306 719 899

68513 53 69154 8 473 598 70002 150 617

836 75 71429 860 72215 56 542 54 74038

478 858 75146 479 698 827

76782 78052 62 354 55 437 563 732 854

79057 33 220 489 586 967 81

80124 288 609 701 82 886 997 81242 447

683 707 82246 586 709 83072 192 238 887

84099 155 495 85324 86236 335 98 87084

376 88168 856 89223 343 866 916

91842 92175 267 323 444 58 566 93409

33 767 94734 93308 874 96988 98042 737

849 99415

100589 101418 102692 732 917 103054

387 441 104245 801 105400 48 676 106663

935 107026 192 490 631 108569 109940

110225 75 941 111709 113391 575 85

114436 603 115078 750 919 117225 511

118779 976 119434 711 846

120432 798 843 121007 108 332 873 938

122080 116 671 123026 94 122 274 124019

1282 430 129024 126062 542 127099 102 334

693 94 128148 403 768 129227 83 786 942

130871 132254 667 133305 878 59 911

134351 135790 136343 545 137404 59 741

878 138059 550 850 139545 686 778

140085 796 937 141026 230 409 741

142034 729 143346 437 719 144089 394 697

939 145164 701 46 824 146541 53 85 147101

441 665 851 148061 124

150628 934 151076 203 312 61 666 889

958

152123 219 371 153148 294 595 154216 338

325 36 57 68 961 155376 620 82 156313 157492

826 703 878 158091 148 272

Wygrane po zł 62.50

166 67 233 54 333 466 529 733 59 61

834 999 1737 97 20088 360 420 68 635 742

61 893 921 88 3127 439 716 923 4002

126 405 5032 243 371 6002 134 295 7217

37 539 44 673 761 904 13 8114 261 313

798 942 9064 36 64 200 495 661 80 948

10144 99 215 93 11537 12203 528 81 613

709 934 13047 163 77 430 521 14109 263

387 454 784 15039 400 48 537 70 783 827

935 16188 392 664 858 17112 307 43 416

786 18186 324 19082 253 436 577 636 64

944

20123 414 512 44 662 938 21030 36 51

415 692 712 929 82010 43 149 348 800

61 419 533 27340 406 49 646 974 28084

93 23014 112 286 371 92 910 24059 85

228 619 722 25326 428 87 554 955 26101

91 635 29008 51 402 616 88 859 925 49

30055 991 780 31358 63 552 704 32524

33002 107 14 470 551 34180 676 912

35034 277 679 814 948 36343 672 37253

772 929

38353 85 582 636 825 39213 318 471 617

870

40045 242 587 719 820 41016 33 532 46

724 42022 32 43821 930 90 44066 172 996

45383 741 46012 158 643 68 743 47122 518

853 48190 971 49041 323

50656 702 908 133 82 267 800 52572 87

796 943 58 53395 653 935 54098 219 865

55151 806 930 98 56038 466 57278 188 425

641 825 58277 348 977 59106

60749 857 919 61031 348 940 62101 67

208 98 458 70 615 21 743 937 63001 295

504 866 64838 52 63406 622 66318 506 70

67301 476 602 727 848 943 68052 91 172

305 469 587 816 916 69256 312 701 932

70503 615 71028 36 643 72109 335 426

914 73681 74005 293 564 760 851 75152

213 358

76749 930 77269 29 61 520 74 78476 534

49 748 79207 709

80174 331 553 66 670 924 31 81863 958

82008 220 52 614 83594 638 905 45 84249

354 528 642 47 851 70 85436 86126 75 427

569 795 887 87492 536 692 993 88260 506

55 858 89144 389 375

90181 716 91142 92146 329 574 84 661 82

963 93357 916 68 94214 303 438 575 693

804 954 95224 787 977 96007 269 607 23 991

97098 346 561 602 717 98238 457 528 63

649 910 99077 379 409 604 854 962

100025 187 205 16 486 969 101155 328

48 102356 462 524 103602 104467 871 105074

28 7685 106229 107074 392 888 108132 36

74 347 109117 92 205 40 521 83

110434 677 532 90 112052 117 478 704

13 113404 641

114404 115221 354 521 39 768 910 28

116015 186 283 529 958 117056 118406 793

873 925 119766 838

120089 345 121156 287 304 623 122354

646 801 123235 44 500 96 124078 200 45

125097 458 69 502 20 712 126419 640

127196 273 594 885 34 982 128183 886

129259 323 439 923

130013 186 369 583 837 131387 614

132277 133073 136 340 56 558 134253 362

771 135321 731 849 136008 22 139 471 733

137138 244 480 138147 248 542 767 870

139034 222 635

140013 101 604 141296 306 637 142078

492 641 65 989 143005 167 434 55 667

144050 305 448 337 77 145534 80 795 146075

280 873 86 905 147181 408 543 881 148000

47 54 545 72 960 149508 681 816 91 920 91

150057 113 441 937 151016 92 631 35

701 913 40 43

152196 205 38 418 569 686 855 153042 99 173

342 154287 605 877 155169 213 374 843 156006

253 335 157683 738 803 158091 398 430 86 580

683 714 27 159009 133 608 41

III ciągnienie

Wygrane po zł 125

134 696 756 2318 415 3291 333 474 708

4032 165 617 5099 330 423 48 802 963 6421

7400 966 8301

10088 443 896 11368 13034 90 991 14293

847 976 15489 819 16128 480 946 17354

18156 222 77 19147 66 629

21795 22295 355 582 749 23536 24462 593

25602 26382 28233 410 29261 586

30869 559 31036 36 357 32378 33780

34095 682 967 35167 533 36070 392 739

37311 39007

Ballyhoo -- amerykańska superreklama

Jest to określenie, ukute specjalnie w Ameryce na oznaczenie pewnego typu reklamy, posługującej się przesadnymi formami. Jeżeli zważywszy, że w Ameryce-niedzielne wydania niektórych dzienników wychodzą w objętości 250 stron, z czego ponad 100 poświęconych reklamie, zrozumiemy, że, aby w tej masie inseratów zwrócić uwagę na reklamowany zakład, trzeba było sięgnąć do niezwykłych metod i form ogłaszania się. Stąd powstała karykaturalna niekiedy przesada w reklamie, którą Amerykanie ochrzczili mianem „ballyhoo”. To samo jest w dziedzinie reklamy radiowej. W Ameryce istnieje 561 radiostacji prywatnych, które opierają swą egzystencję wybitnie na dochodach z reklamy. To też 90 procent programów radiowych poświęconych jest reklamie. Nie jest to nudna, piosenkami lub anegdotkami przeplatana reklama naszych radiostacji, lecz z talentem napisane skeatche, w których przed mikrofonem występują sławy amerykańskiego świata literackiego i artystycznego.

Skąd się wzięło określenie „ballyhoo” dla tego rodzaju reklamy, nikt nie wie. Dziś jest to najbardziej rozpowszechnione słowo w Ameryce. Słowem tym określa się wszelkie obietnice reklamowe, które przekraczają granicę normalnych możliwości. „Ballyhoo” oznacza superreklamę, która usiłuje zagłuszyć wszelką reklamę racjonalną i operuje najdziwniejszymi pomysłami, jak występami girlsów na lokomotywie dla rozreklamowania linii Transcontinental Express, lub obwieszeniem domu konfekcyjnego od szczytu do ziemi stosami płaszców i ubrań, lub urządzeniem rewii piękności na tle olbrzymiego kopca kartofli, jak to zastosował pewien pomysłowy farmer amerykański dla zalecenia konsumentom wyhodowanych przez siebie kartofli i t. p. Superreklama przez niewybredność i groteskowość swych form zaczęła budzić reakcję w społeczeństwie amerykańskim, które mając dużo zrozumienia dla konieczności efektów zewnętrznych w reklamie, sprzeciwia się jednak zbyt przesyadzie.

Do walki z tym typem reklamy wystąpiło czasopismo „Ballyhoo”, które dziś już ma ponad 100 tys. abonentów i jest bodajże jednym pis-

mem w Ameryce odbywającym się bez wszelkiej reklamy, chociaż jego nazwa jest też pewnego rodzaju reklamą.

* * *

By dać pewne wyobrażenia o tym czym jest przesadna reklama amerykańska, doprowadzona do karykatury, słowem, czym jest „ballyhoo”, zamieszczamy poniżej kilka autentycznych wycinków ze stron inseratowych prasy amerykańskiej:

Wielce Szanowny Panie Generalny Dyrektorze!

Odkąd używam Pańskiej pasty do obuwia „Diamantowy połysk”, nie potrzebuję więcej lustra. Podczas golenia przeglądam się w bucikach.

Z wysokim poważaniem
Tom Pik, farmer, Birmingsborgh. (Ohio.)

* * *

Szanowni Panowie!

Jestem Panom niewymownie wdzięczny. Od trzydziestu lat jestem kompletnie łysy. Niedawno zakupiłem środek WP. na porost włosów „Herkules”. Moja 53-letnia teściowa, przez pomyłkę używała tego środka zamiast kremu do twarzy, i w przeciągu dwóch dni dostała na twa-

rzy tak silny zarost, że z miejsca została zaan gażowana przez dyrekcję cyrku Sarrasani za gażą miesięczną 5000 dolarów.

Z poważaniem
Jim Oxford, buchalter, Pittsburg.

* * *

Szanowna Firmo!

Przed dwoma laty zakupiłam u Sz. Firmy, dwustronną niełamliwą płytę gramofonową. Jakkolwiek używam jej stale jako szachownicy z jednej strony i patelni na kotlety z drugiej, ma jeszcze taki czysty i ognisty dźwięk, że kiedy mój kulawy wuj usłyszał jej tony, rzucił w ką obie kule i zatańczył szybko rumbe z moją głuchą babką.

Dozgonnie wdzięczna
Bessy Arabess, stenotypistka, Chicago.

* * *

Szanowni Panowie!

Czytałem, że Panowie produkujecie cudowny przyrząd który każdego człowieka czyni wysmukłym w przeciągu krótkiego czasu. My, dwanaście dobrych towarzyszy, mieliśmy zamiar włamać się do „Central Bank of Chicago”. Stał się jednak bezradnie przed zakratowanymi oknami banku i przeklinaliśmy naszą tuszę, która nie zezwalała nam na prześlizgnięcie się przez wąskie otwory. Wtedy postanowiliśmy kupić Pański Punktroller, i zaczęliśmy się na gwałt masować. Za kwadrans byliśmy już smukli i bez trudu dostaliśmy się przez okna do wnętrza.

Słemy WPanom gorące podziękowania „Dwunastu cyklopów”, Chicago.

Postrach domów gry zginął tragiczną śmiercią

Pierwszy raz odwiedził się świat o Karolu Brigg-Carrerze bezpośrednio przed wojną. Mówiono o nim, że przy grze w karty posługuje się sposobami zaczerpniętymi z repertuaru fakirów. Oskarżony o tego rodzaju praktyki stanął nawet w Los Angeels przed sądem. Podobno miał on wówczas w ciągu czterech nocy wygrać 716.000 dolarów. Na rozprawę wezwano rzeczoznawców-psychiatrów, którzy dla próby grali z oskarżonym w karty. Ale Brigg-Carrer stale przegrywał. Tylko gdy szło o pieniądze szczę-

ście uśmiechało się do niego.

Carrera uwolniono wówczas od winy i kary i opublikowano o jego życiu książkę, którą czyta się jak powieść sensacyjną. Istotnie bardzo dziwne było życie tego człowieka.

Urodził się na Korei, jako syn tamtejszego kupca, Anglika i Hinduski. Jego dziwne właściwości ujawniły się już w tamtejszych jaskiniach gry, gdy był jeszcze małym chłopcem. Toteż właściciele domów gry, narażeni z powodu niego na ciągłe straty, przysięgli się na jego ży-

Z. NYARY

OGŁOSZENIE

„Czuając się osamotnionym i nieszczęśliwym, pragnąłbym nawiązać korespondencję z inteligentną kobietą, która również czuje się samotną”.

Ilona przeczytała ogłoszenie. Przeżywała zły okres. Ciężała jej samotność.

Prawie bez namysłu sięgnęła po pióro i napisała pod podany adres.

W dwa dni później nadeszła odpowiedź; kilka miłych słów napisanych na maszynie na eleganckim papierze listowym.

Tak się zaczęła korespondencja, która wkrótce przerodziła się w dialog dwóch spokrewnionych dusz.

Dziewczyna pisała z głębi serca o wszystkim; dzieliła się szczerze każdą myślą, była w tych listach sobą, bez żadnych osłonek.

Listy te stały się w jej pustym życiu poufnymi gawędami o zmierzchu.

Gdy wieczorem śmiertelnie zmęczona wracała do domu z biura, śpieszyła się, aby jak najprędzej ujrzeć na biurku białą kopertę Ryszarda Gonzagi. Stojąc w palcie i w kapeluszu, w rękawiczkach, rozrywała kopertę i pożądlwie pochłaniała oczyma treść listu.

Jego listy stawały się coraz bardziej poufne, mówił o swej pracy, o drobnych przykrościach, nadziejach i powodzeniu — był on pie-

śniarzem, pełnym powodzenia, wykonawcą pieśni, śpiewał do radia i nagrywał płyty.

Każdy wiersz, każda odpowiedź zbliżała ich do siebie; przyjaźń stawała się coraz serdeczniejsza.

Ilona nadaremnie czekała jednak na prośbę, że chce on ją zobaczyć. Była zniecierpliwiona, napomknęła coś raz na ten temat.

On pominął to milczeniem. Było to wprost niezrozumiałe. Był przecież tak samo niezależny, jak ona i tak samo osamotniony.

Poculi w sercach tęsknotę, która ich pchnęła ku sobie. Czy nie ma on odwagi, aby się do niej zbliżyć?

Zastanawiała się nad tym, idąc wieczorem do domu. Było już późno, ale we wszystkich kąciach błąkało się jeszcze światło dzienne.

Gdy skręciła obok sali koncertowej w boczną ulicę, poczuła słodki, mocny zapach bzu, który napędził jej żywe wzruszenia do oczu.

Biegła szybko przez ulicę i jak wicher wpadła do mieszkania. Nie zdejmując palta, nie otwierając jego listu, drżącą ręką pisała słowa o wiosennej tęsknocie, o wieczorach w parku, o zapachu bzów; pisała, że musi koniecznie go zobaczyć i pisała, aby wyznaczył czas i miejsce. Natychmiast wrzuciła list do skrzynki.

Odpowiedź nie nadeszła. Następnego wieczoru nie znalazła zwykłego listu na stoliku. W czwartek też nie było listu, ani znaku, nie, tylko bolesna pustka.

W cztery dni później, w chwilę po jej powrocie do domu, zadzwonił telefon. Podniosła słuchawkę. Ciepły, głęboki głos: Ryszard Gonzaga. Była to długa rozmowa, pełna pauz i niedokończonych zdań. W końcu poprosił ją, aby już nigdy nie proponowała mu spotkania.

Od tego czasu telefonował codziennie. Wszystkie niewypowiedziane słowa, tak długo tłumione dźwięczały w telefonie. Mieli sobie tak dużo do powiedzenia. Niekiedy śpiewał jej pieśni, które go tak wślawiły.

Wkrótce rozmowy ich nabrały tonu głębokiej miłości. Płomienne wyznania na odległość. Ilona leżała całe noce ze słuchawką przy uchu i słuchała jego pięknego głosu, szepczącego słowa miłosne.

O, te długie, czarne noce letnie. Mówili pieśmiotliwie, z subtelnością przypominającą mowę kwiatów, z serdecznym wzruszeniem, z gorączkową namiętnością i osobliwą intymnością, pogłębianą tym, że się nigdy nie widzieli.

Czy obawiał się, że ją utraci, wskutek osobistego spotkania? Gdy zaczynała o tym mówić, odkładał słuchawkę.

Pewnego razu rzekł:

— To niemożliwe, moje dziecko, musi ci to wystarczyć. Nie możemy się zobaczyć.

Jaka może być przyczyna? Nie trwoga przed spotkaniem.

Znali się oboje z opisów. Nie może to być

cie i po prostu wysadzili w powietrze willę rodziców chłopca. Podczas wybuchu Karol został ciężko ranny, ale wyzdrowiał, po czym rodzice jego opuścili Koreę i osiedlili się w Nowym Jorku, gdzie też umieścili syna w jednym z wytwornych zakładów naukowych.

Niebawem jednak i w Nowym Jorku zaczęło sobie opowiadać o jego niezawodnym szczęściu w kartach i w grze hazardowej. Rozmaici łowcy szczęścia, oszuści i aferzyści usiłowali nawiązać z nim znajomości i cała armia kobiet dawała mu się we znaki swoim natręctwem. Po raz drugi rodzice młodzieńca zmienili miejsce zamieszkania, wynosząc się tym razem do ojczyzny matki, do Indii. Przez kilka lat nie było wieści o szczęśliwym graczem.

Nagle jednak zaczął się jego pochód triumfalny poprzez wszystkie domy gry Azji i Ameryki, aż doszło do wspomnianego na wstępie procesu w Los Angeles, gdzie zarzucano mu, że pracuje nadprzyrodzonymi siłami. W tym czasie Brigg-Carrer otrzymywał od niektórych zarządów domów gry renty, pod warunkiem, że nie będzie grał w ich salach.

Ograniczył więc swoją działalność do dużych statków luksusowych, na których do szczętu ogrywał pasażerów. Wiadomo tylko o ośmiu wypadkach, w których partnerzy jego nie ponieśli porażki.

W roku 1929 szczęśliwy gracz ożenił się w Indiach z tancerką i osiadł w zupełnym odosobnieniu. Chodziły wówczas o nim głucho pogłoski, że trapi go mania prześladowcza. Istotnie Carrer, który przy stoliku karcianym i ruletce „dorobił się“ olbrzymiego majątku, trzymał sobie straż przyboczną, złożoną z ośmiu byłych policjantów angielskich.

W ubiegłym roku żona jego sprowadziła do Indii dwóch sławnych amerykańskich neurologów, aby zbadali jej męża. Uczeń ci orzekli, że Brigg Carrer jest nieuleczalnie obłąkany. Obecnie nadeszła wiadomość, że podczas ataku szału chorey zranił się tak ciężko, że wskutek odniesionych ran zakończył życie.

SILA PRYZYWCZAJENIA

Duże zainteresowanie budzi w kołach sądowych, zapowiedziana na dziś sprawa Jana Kiepurę o obrazę stanu adwokackiego, wytoczona mu przez adw. Zygmunta Hofmoka-Ostrowskiego (ojca).

Podobno mistrz Kiepurę, przebywający obecnie za granicą, zgodził się przybyć na rozprawę pod warunkiem, że odbędzie się ona na Rynku Starego Miasta.

nic innego, jak kaprys artysty, bezgraniczny egoizm, przywiązanie do wolności, które ona złamie. Bowiem powzięła postanowienie. Musi go zobaczyć.

Pewnego wieczoru, po wyjściu z biura, wsiała do taksówki i pojechała do jego willi. Dorożca niechętnie otworzył bramę; wielki owczarek zaczął na nią szczekać: to był Troll — Ryszard często o nim mówił. Poglądziła psa i pospieszyła ku willi. Zadzwoń. Służący otworzył drzwi, spojrzawszy uważnie na młodą kobietę i rzekł ostro: że pana nie ma w domu. Ilona czuła bicie serca w gardle, lecz oświadczyła, że jest z radia i musi koniecznie zobaczyć się z panem Gonzagą. Służący niechętnie ustąpił i wpuścił ją do przedpokoju. Poszła za nim przez hall i zimowy ogród; usłyszała głos Ryszarda: śpiewał znaną pieśń. Poczuli fałd cieplej serdeczności w sercu, weszła przez następne drzwi, które otworzył służący. Była w jego gabinecie; przy oknie stał śpiewak, odwrócony plecami do pokoju i śpiewał. Poznała barczystą smukłą postać; tak sobie go wyobrażała z jego opisów, kasztanowe włosy opadały na tył głowy, zlekka, faliste, „za kokietyryjne“ — jak powiedział kiedyś z uśmiechem.

Zaschło jej w gardle, gdy zbliżyła się ku niemu.

Przerwał śpiew i zawołał służącego:

— Co chcesz, Karolu?

I odwrócił się do czekającej kobiety tak, że mogła mu spojrzeć prosto w twarz

Był ślepy.

— a to pan zna?

DYPLOMATYCZNY KATAR

Premier Chamberlain przerwał swój urlop w Szkocji i powraca do Londynu... Oficjalnym powodem tej nagłej decyzji jest katar, którego premier miał się rzekomo nabawić.

Swym powrotem w momencie groźnych powikłań międzynarodowych Chamberlain wykazał, że mimo kataru ma dobry wdech.

OSIĄGNIĘTY CEL

Do baru na Nowym Świecie wchodzi jakiś jegomość, wypija pięć kieliszków koniaku i zabiera się do wyjścia.

— Panie — woła barman — pan zapomniał zapłacić!

— Ja właśnie piłem, żeby zapomnieć! — odpowiada gość grobowym głosem.

GRZECZNOŚĆ

Powieściopisarz X uchodzi za wzór dobrych manier. Opowiadają, że pisząc przed paroma dniami do swego wydawcy list z prośbą o zaliczkę, zaczął go tak:

„Szanowny Panie Dyrektorze! Proszę mi wybaczyć, że z powodu wielkich upałów, piszę ten list bez kołnierzyka i z zawiniętymi rękawami koszuli“.

WYROB

W jednym z wytwornych magazynów w Paryżu podczas pokazu mód defilują żywe modele przed klientelą w ostatnich kreacjach.

Ona: — Piękne suknie, prawda? Którą z nich byś wybrał?

On: — Hm... Brunetkę z niebieskimi oczyma.

DIAGNOZA

Pan Damazy zachorował. Wezwano konsylium miejscowego lekarza i z sąsiedniego miasteczka. Lekarze opukali chorego, po czym udali się na naradę.

— Więc co kolega uważa? — pyta jeden.

— Jabym proponował zapalenie płuc. A pan?...

SZCZĘŚCIE

— Powiadam wam, — chwali się Hipek — ja mam diabelne szczęście. Wczoraj dostałem czar ny garnitur, a dziś umarła moja ciotka.

UKRYTE

— Co pan powie o Julku. Właśnie stara się o rękę mojej córki — pyta pan Fiilpkiewicz pana Piętkę.

— A cóż, ma chłopak ukryte talenty, ma, ma...

— Jakież?

— A skądże to ja mogę wiedzieć, skoro powiadam, że ukryte.

TEŻ POSAG

— Czy twoja żona też coś wniosła w małżeństwo?

— Tak, pragnienie nabycia samochodu.

TEORIA I PRAKTYKA

Pan Brzusiak kupił sobie aparat radiowy.

— Zadowolony pan? — zapytuje go znajomy?

— Gdzie tam! Kupiec zapewnił mi, że będę miał odbiór bez żadnych zakłóceń, a tymczasem już trzy razy w ciągu tego tygodnia przysyłał mi inkasenta po drugą ratę!

PORÓWNANIE

— Małe kurki poszły już wszystkie spać i ty też musisz iść do łóżeczka, Zosieńko! — upomina matka.

— I ty także — mówi Zosienka — stara kwo-ka już siedzi w kurniku.

Radio na dziś

Piątek, 12 sierpnia

Kraków; 15.30 Rozmowa z chorymi; 15.45 Wiadomości gospodarcze; 16 „Kalejdoskop“ koncert rozrywkowy; 16.45 „Szwajcaria kaszubska“ — felieton wygl. Jerzy Merson; 17 Dokąd jechać w święto? w opr. B. Pagowskiego (do Katowic); 17.05 Dokąd jechać w święto?; 17.10 Utwory salonowe; 17.50 Program na dzień następny; 17.55 Wiadomości bieżące i lokalne wiadomości sportowe; 18 „Rzeczy ciekawe z przyrody i techniki“ — pogadankę wygl. dr. Konstanty Jodko-Narkiewicz; 18.10 Recital fortepianowy Karola Kleina; 18.45 Kronika literacka w opr. Stanisława Rogoża; 19 Arie w wyk. Cezarego Kowalskiego, akomp. Jadwiga Szamotulskiego; 19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 Łoża rodzinna; 20.45 Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna; 21 Tadeusz Kudliński: Fragmenty z niewydanej powieści „Uroki“ czyta Zygmunt Estreicher; 21.10 Koncert w wyk.: chóru męskiego Tow. śpiew. im. Moniuszki w Pabjanicach pod dyr. Karola Lubowskiego, akomp. Arno Heintze; 21.45 Wiadomości sportowe; 21.55 Koncert symfoniczny w wyk.: orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga; 22.55 Przegląd prasy; 23 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny.

STACJE ZAGRANICZNE

JEROZOLIMA (449.1)

16.30 Sygnał czasu, komunikaty, kącik młodzieży angielskiej; 17.15 Program arabski; 19 PROGRAM HEBRAJSKI: „Czytanki biblijne“ w wyk. A Izraela; 19.15 „Bar Kochba“ Goldfadena w radiofonizacji i opracowaniu M. Lawniego; 20 Sygnał czasu, komunikat meteorologiczny, aktualia; 20.15 Program angielski. Sygnał czasu, wiadomości bieżące; 20.30 Występ angielskiego chóru, w programie do „Sprzedanej narzeczonej“ Smetany, utwory Haendla i Rymski-Korsakowa; 21.30 Koniec programu.

*

18 BRUKSELA FLAM.: Koncert duetu fortepianowego; LYON: Muzyka kameralna; RADIO PARIS: Koncert z konserwatorium amerykańskiego w Fontainebleau; 18.30 BRUKSELA FRANC.: Muzyka salonowa; SOFIA: Kwartet mandolinistów; 18.45 DROITWICH: Koncert chóru; LONDYN REG.: Muzyka lekka; PARIS PTT.: Recital fortepianowy.

19 BUDAPESZT: Muzyka taneczna; FLORENCJA: Muzyka rozrywkowa; RADIO ROMANIA: Koncert orkiestry; 19.05 RYGA: Muzyka operowa; 19.15 SOFIA: „CYRULIK SEWILSKI“ — OPERA ROSSINIEGO; 19.20 DROITWICH: Lekka muzyka brytyjska; 19.30 OSLO: Recital fortepianowy; SZTOKHOLM: „Lato w Szwecji“ — Program rozrywkowy; 19.45 LAHTI: Koncert rozrywkowy; TULUZA: Muzyka rozrywkowa.

20 BRUKSELA: Muzyka lekka; DROITWICH: „Cyrulik z Bagdadu“ — opera komiczna Corneliusa; LONDYN REG.: Music-Hall; SZTOKHOLM: Koncert wieczorny; WIEŻA EIFFLA: Recital skrzypcowy Henryka Szerynka; 20.05 RADIO ROMANIA: „WERTHER“ — OPERA MASSENETA. 20.10 POSTE PARISIEN: Muzyka jazzowa; RYGA: Muzyka operowa; 20.30 FLORENCJA: Koncert orkiestry pod dyr. Rozzi'ego; LILLE: Tr. koncertu z Vichy; LUBLANA: Koncert symfoniczny; MEDIOLAN: Muzyka rozrywkowa; RZYM: Muzyka rozrywkowa; 20.45 OSLO: „Moja siostra i ja“ — operetka Benatzki'ego; TULUZA: Melodie argentyńskie; 20.50 TALLIN: Suity baletowe w wyk. ork.

21 BELGRAD: Koncert orkiestry; DROITWICH: Muzyka taneczna; LONDYN REG.: Koncert symfoniczny z Queen's Hall; 21.10 LAHTI: Koncert ork. wojskowej; 21.15 TULUZA: Arie operetkowe; 21.30 MEDIOLAN: Koncert symf. z Bazyliki de Massenzio; 21.40 KOPENHAGA: Recital fortepianowy; 21.50 BUDAPESZT: Recital fortepianowy.

22.15 SZTOKHOLM: Muzyka rozrywkowa; 22.25 DROITWICH: Koncert orkiestry. LONDYN REG.: Muzyka taneczna; 22.30 FLORENCJA: Muzyka taneczna; KOPENHAGA: Muzyka rozrywkowa; 22.45 BUDAPESZT: Muzyka cygańska; TULUZA: Melodie filmowe.

23 FLORENCJA: Muzyka taneczna; KOPENHAGA: Muzyka taneczna; RADIO PARIS: Koncert nocny; 23.05 DROITWICH: Muzyka taneczna; 23.25 LONDYN REG.: Sonata Beethovena na wiolonczelę i fortepian.

PO POWROCIE OD DENTYSTY

— Zupełnie bez bólu nie obeszło się u denty-
sty, mamusi! — opowiada mała Zosia po po-
wrocie do domu.

— Jakto, bolało cię?

— Nie, ale pan doktor krzyczał, kiedy ugry-
złam go w palec.

KRAKÓW DO POŁUDNIA

Po 2 latach więzienia - rehabilitacja

Urzędnik pocztowy niesłusznie zasądzony za defraudację -- został zrehabilitowany

Dziwne koleje przechodziła sprawa Zygmunta Leśniaka, urzędnika pocztowego w Oświęcimiu. Prawomocnym wyrokiem został on swego czasu zasądzony na dwa lata więzienia za defraudację. Zygmunt Leśniak oskarżony był o to, że w nocy z 3-go na 4-go grudnia 1934 w Oświęcimiu, jako asystent pocztowy, zabrał z przygotowanego do wysyłki worka pocztowego list wartościowy, zawierający gotówkę 12.690 zł, które sobie przywłaszczył. Sąd Okręgowy w Wadowicach wyrokiem z dnia 27 kwietnia 1935 zasądził Leśniaka na dwa lata więzienia, a Sąd Apelacyjny w Krakowie w dniu 2 lipca 1935 wyrok ten zatwierdził. Leśniak przebywał w więzieniu i w końcu nałożoną nań karę odcierpiał.

W międzyczasie zaszły jednak sensacyjne okoliczności, które spowodowały zwrot w tej sprawie. I tak we wrześniu 1937 roku zginęła w Oświęcimiu przesyłka pieniężna w kwocie 36.800 zł. W toku dochodzenia ustalono, że sprawcą zabrania tej przesyłki był urzędnik pocztowy Franciszek Nosal. Przesłuchany w toku dochodzeń Nosal złożył sensacyjne zeznania. Przyznał on się bowiem, że w nocy z 3 na 4 grudnia 1934 zabrał list wartościowy z gotówką 12.690 zł, za której przywłaszczenie skazany został Leśniak.

Nosal stanął z kolei przed sądem wadowickim, gdzie został ukarany a krakowski Sąd Apelacyjny wyrok ten zatwierdził.

W tym stanie rzeczy skazany niewinnie

Zygmunt Leśniak wniósł o wznowienie jego sprawy. Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 lipca wniosek Leśniaka uwzględnił i uchylił wyrok zasądzający go za sprzeniewierzenie, przekazując sprawę krakowskiemu Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpatrzenia.

W dniu dzisiejszym sprawa znalazła się na wokandzie. Po krótkim referacie sędziego, wyrok zasądzający został uchylony i sąd ogłosił wyrok uniewinniający Leśniaka od wszelkich zarzutów aktu oskarżenia.

Trybunałowi przewodniczył wiceprezes dr. Gniewosz, wotowali s. a. dr. Jek i s. a. dr. Piłarski. Bronił adw. dr. Jan Woźniakowski.

Kryminalista w roli studenta U.J. i urzędnika skarbowego

W dniu dzisiejszym przed Sądem Okręgowym w Krakowie toczy się sensacyjny proces o oszustwa, dokonane na szkodę dwóch miejscowych firm radiowych: „Symfonia“ przy ul. Wiślniej i „The Krischer“ przy ul. Floriańskiej.

Na ławie oskarżonych zasiadł 31-letni Stanisław Brzuszkiewicz, pochodzący ze Lwowa, osobnik o przeszłości kryminalnej, nie mający określonego zajęcia. Brzuszkiewicz, który stale przebywał w Krakowie aresztowany został w dn. 16 maja br. za szereg oszustw popełnionych na szkodę właścicielki firmy „Sym-

fonia“ i właśc. firmy „Krischer“.

Oszukańczy proceder uprawiał Brzuszkiewicz w ten sposób, że przychodził do sklepów w towarzystwie pewnej kobiety, której nie zdołano wykryć, przy czym podawał się raz jako urzędnik Izby Skarbowej w Krakowie, a raz jako urzędnik Wydawnictwa OO. Jezuitów, oraz okazywał legitymację nauczycielką towarzyszącej mu kobiety, rzekomo jego żony. Zyskawszy sobie zaufanie w tych firmach pobrał 8 głośnikowych aparatów radiowych, łącznej wartości około 2000 zł, za które zapłacił sfalszowanymi przez siebie weks-

lami z podpisami różnych osób fikcyjnych ze sfer nauczycielskich. Nadto oszust ten posługiwał się fałszywą książeczką legitymacyjną (indeksem) studenta wydziału filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, którą sam sfabrykował na rok 1938-9, umieszczając fałszywe pieczęcie oraz podpisy rektora i profesorów uniwersytetu.

Jako współoskarżeni w procesie Brzuszkiewicza staną przed sądem osoby, które nabyły od oskarżonego aparaty radiowe, uzyskane za pomocą oszustwa.

Kradzież cennych obrazów z mieszkania prof. dr. Waltera

jeszcze raz przedmiotem rozprawy sądowej

Sprawa kradzieży cennych obrazów z mieszkania prof. dr. Waltera w Krakowie była już kilkakrotnie przedmiotem rozpraw sądowych. Jak wiadomo, pewnego dnia zjawili się w mieszkaniu profesora dwaj osobnicy, z których jeden wszedł do gabinetu, celem za sięgnięcia rzekomo porady lekarskiej, w tym zaś czasie drugi osobnik skradł z poczekalni cenne obrazy.

Za kradzież tych obrazów zasądzono już 3 osoby. Wyłączona była tylko sprawa Juliana Mause, gdyż miejsce jego pobytu było nie-

znane. Dzisiaj sprawa Mause znajduje się na wokandzie sądowej, gdyż został w międzyczasie odnaleziony.

Jak wynika z aktu oskarżenia, Maus był właściwie tym, który przedstawił się dr. Walterowi jako pacjent, wchodząc do jego gabinetu. Po dokonanej kradzieży Maus wyjechał do Warszawy i tam był podobno pomocny przy sprzedaży obrazów.

Sprawę rozpatruje dzisiaj s. o. dr. Bobilewicz, oskarża prok. dr. Szeliga.

Badanie dało wstrząsające wyniki. Okazało się, że dziecko zostało zniewolone oraz zaraziło straszną chorobą. Policja z Tenczyńska zatrzymała wskazanego przez niebezpiecznego dziecko osobnika, którym okazał się 20-letni Józef Urbanik, roznosiciel maki w miejscowym sklepie. Wypiera się on winy, ponieważ jednak dziecko z całą stanowczością wskazuje na niego, został on aresztowany i przekazany do dyspozycji władz sądowo - śledczych. Ofiarę potwornego zbrodniczego przewieziono do szpitala w Chrzanowie.

Odnaczeni Złotym Krzyżem Zasługi

Zarządzeniami Pana Prezydenta Rzplitej odnaczeni zostali Złotym Krzyżem Zasługi m. in. pp.: Eliza Frankłowa w Krakowie, ks. dr. Stanisław Jasiński kanonik kapituły katedralnej w Krakowie, dr. Stanisław Klimecki wiceprezydent miasta Krakowa, dr. Rafał Landau lekarz w Krakowie, Róża Łubieńska w Krakowie, ks. dr. Ferdynand Machay, kanonik kapituły krakowskiej i proboszcz w Krakowie, dr. Józef Steinberg adw. w Krakowie.

Podpałiła stodołę, by się zagrzać

Umysłowo chora Salomea Spyrowa ze Szczakowej w nocy nagle uciekła z domu do swego ojca do Długoszyńska. Po drodze wstąpiła do stodoły Jana Migdały w Długoszyńcu i podpałiła ją, po czym z poparzonymi rękami przybiegła do ojca. Stodoła wraz z tegorocznymi zbiorami spłonęła doszczętnie.

Podpalaczka przyznała się do czynu. Usiłowała ona już kilkakrotnie odebrać sobie życie, lecz przeszkodził jej w tym domownik. Obecnie przekazano ją do dyspozycji władz sądowych. Przesłuchana, tłumaczy się, że „było jej zimno w nocy, więc podpałiła stodołę...”

Z nożem w rękę na ul. Starowiślniej uciekał przed pościgiem

W dniu 28 maja br. przechodnie na ul. Starowiślniej usłyszeli krzyki „Łapaj złodzieja“. Środkiem jezdni biegł mężczyzna, trzymając w ręku koszyk. Gdy podbiegł do niego jeden z przechodniów, chcąc go zatrzymać, mężczyzna ów wyjął z zanadru nóż, którym groził owemu przechodniowi. Dopiero gdy uciekający skręcił na „tandętę“ został tutaj zatrzymany przez policjanta.

Tak przedstawia się w świetle aktu oskarże-

nia sprawa Władysława Jagły, który stanął dzisiaj przed sądem krakowskim. Świadek Stanisław Wnęk, stwierdza stanowczo, że gdy Jagła uciekał, trzymając w ręku skradziony koszyk, on zastąpił mu drogę, a wówczas Jagła groził mu nożem.

Jagła natomiast wyplera się winy, zaprzeczając w szczególności, jakoby w krytycznym czasie miał przy sobie nóż.

Ohydna zbrodnia w Woli Filipowskiej

Zwyrodnialec zaraził 6-letnią dziewczynkę straszną chorobą

Potworna zbrodnia wykryta została w Woli Filipowskiej koło Krzeszowic. 6-letnia córka ślusarza kolejowego Składzienia, Alinka, przybiegła wieczorem do domu i z płaczem opowiedziała, że syn sąsiadki zawłókł ją do swego mieszkania, i dopuścił się czynów nierzędnych.

Rodzice udali się z córeczką do lekarza.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Pogromca Kolczyńskiego -- zawodowcem

Echa występu polskich bokserów w Rimini

Występ bokserów polskich w Rimini pozostawił jak najlepsze wrażenie. Ogólnie podkreślają, że uzyskanie remisu w drugim meczu we Włoszech jest sukcesem Polaków, tym bardziej, że drużyna włoska, która walczyła w Rimini, nie była gorsza od reprezentacji państwowej. Szczególnie podobał się w drużynie polskiej Czortek. Dobre wrażenie po-

zostawili również Szymura i Jasiński.

Wczoraj rano polscy bokserzy pod kierownictwem por. Łapińskiego opuścili Rimini, udając się przez Bolonię i Wiedeń do Polski. Prezes Polskiego Związku Bokserskiego mjr. Mirzyński wraz z p. Rybarczykiem i Suszczyńskim udali się na kilka dni do Rzymu i Neapolu.

Warto zaznaczyć, że zwycięzca Kolczyńskiego Pittori zakończył karierę amatora. Włoch natychmiast po meczu z Kolczyńskim podpisał kontrakt i w październiku rozegra pierwsze spotkanie w charakterze zawodowca

Cracovia i Garbarnia we Lwowie

Cracovia rozegra w niedzielę mecz piłkarski we Lwowie z Hasmoneą.

Tego samego dnia Garbarnia walczy we Lwowie z Ukrainą.

Sprawa powtórnego meczu Cracovia—Polonia

Zarząd Cracovii otrzymał z Polskiego Związku Piłki Nożnej polecenie uzgodnienia do dn. 1 września z Zarządem Polonii terminu powtórnego meczu o mistrzostwo Ligi Cracovia—Polonia.

Jak się dowiadujemy, Zarząd Cracovii zaproponował Polonii terminy 6 lub 11 listopada.

Mistrzostwa tenisowe Jugosławii

Mistrzostwa Jugosławii w tenisie zakończyły się zdecydowanym zwycięstwem Puncceca, który w finale pokonał Mitica 6:2, 6:2, 4:6, 6:2. W półfinałach Punccec wyeliminował Kukuljevica, a Mitic wygrał z Palladą.

W grze pojedynczej pań mistrzostwo zdobyła 18 letnia Florian. Dotychczasowa mistrzyni Jugosławii Kovac nie startowała. Należy zaznaczyć, że Florian trzykrotnie w ubiegłych latach dochodziła do finału, ale za każdym razem była wyeliminowana przez Kovac.

W grze podwójnej zwyciężyła para Punccec—Kukuljevic.

W grze mieszanej mistrzostwo zdobyła para Florian—Radovanovic.

Międzynarodowe spotkania marynarzy polskich i francuskich

W czwartek odbyły się również w Gdyni dalsze spotkania sportowe pomiędzy drużynami załóg francuskich kontrtorpedowców z drużynami marynarzy polskich. W meczu piłki nożnej wygrali Francuzi 5:3 (0:3). W regatach szalup okrętowych podchorążowie polscy zajęli dwa pierwsze miejsca.

DRUGA MŁODOŚĆ

Sześcioletni lord Pembroke postanowił poddać się kuracji odmładzającej. W tym celu udał się do wybitnego specjalisty londyńskiego. Po uiszczeniu niezwykle wysokiego honorarium otrzymał sześć pigułek z poleceniem zazywania po jednej dziennie.

Pragnąc przyspieszyć upragniony efekt, lord pojął wszystkie od razu.

Nazajutrz rano stary kamerdyner Patryk miał wiele trudności z obudzeniem swego pana.

W końcu sędziwy arystokrata przetańił oczy, ziewnął i mruknął:

— No dobrze, dobrze, mogę wstać, ale do szkoły dziś nie pójdę!

TEMPO

Do jednego ze szpitali krakowskich zgłasza się jakiś starszy jegomość, którego syn padł ofiarą katastrofy samochodowej podczas prze-

OSTATNIE PRZYGOTOWANIA DO MECZU POLSKA-WĘGRY

Wszystkie przygotowania do międzynarodowego meczu wioślarskiego Polska — Węgry oraz regat o mistrzostwo Polski na jeziorze Witobelskim są już prawie zakończone. Saperzy wyznaczili już tory oraz ustawili pomości. Dekoracja toru dokonana zostanie w ciągu piątku. Ruch na jeziorze Witobelskim jest już bardzo intensywny. Trenuje wiele załóg z Po-

znania, Torunia, Krakowa, Warszawy i in. Specjalną uwagę zwracają treningi poznańskiej ósemki AZE oraz Vereya, który -- jak wiadomo -- nie walczy z Węgrami, natomiast spotka się na regatach o mistrzostwo Polski z Kępem. Zainteresowanie regatami jest bardzo wielkie. Węgry przybyli już do Warszawy i w czwartek po południu udali się do Poznania.

JAPONCZYCY BIJĄ REKORDY ŚWIATOWE W PŁYWANIU

Na pływackich mistrzostwach studentów japońskich w Tokio osiągnięto szereg fantastycznych wyników. Między innymi na 1500 mtr. stylem dowolnym Tomikatsu Amano pobił rekord światowy słynnego Szweda Arne Berga, osiągając wynik 18.58,8. Rekord Arne Berga niepokony od lat 11-tu wynosił 19.07,2.

„Po drodze“ Japończyk ustalił nowy rekord światowy na tysiąc mtr. wynikiem 12.33,8. Stary rekord na tym dystansie ustalony został przed czterema laty przez Japończyka Higohsi Negami i wynosił 12.41,8.

Na 200 mtr. stylem dowolnym Shigeo Arai osiągnął czas 2.09,6.

DONALD BUDGE PRZECHODZI NA ZAWODOWSTWO?

W Nowym Jorku rozeszły się pogłoski, że pierwsza rakieta świata, mistrz Wimbledonu, Francji i Ameryki, zdecydował się przejść na zawodowstwo. Budge ma wziąć udział w 7-miesięcznym tournée, urządzonym przez firmy, wyrabiające artykuły sportowe. Za to tournée Budge ma otrzymać 100.000 dolarów. Pierwszy swój mecz w charakterze zawodowcy Budge ma rozegrać z Vinesem w styczniu przyszłego roku w Nowym Jorku. Następnie Amerykanin ma spotkać się z Perrym. Przed przejściem na

zawodowstwo Budge ma jeszcze bronić tytułu mistrza Ameryki.

Te same koła sportowe w Nowym Jorku twierdzą, że wraz z Budgem na zawodowstwo ma przejść jego stały partner w grze podwójnej Mako.

Budge, zapytany przez jednego z dziennikarzy angielskich na temat tych uporczywych pogłosek, oświadczył krótko: „Panowie wiedzą o tym lepiej odemnie“.

FANTASTYCZNE WYNIKI W RZUCIE OSZCZEPEM

Na międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych w Turku w Finlandii doszło do sensacyjnego pojedynku najlepszych oszczepników świata. Pojedynkę wygrał Finn Matti Jaervinen, który osiągnął 76,48 m. zbliżając się w ten sposób jedynie o centymetry do swego słynnego rekordu światowego. Drugi z kolei Finn Nikkanen uzyskał 74,77 m. Trzecim był Szwed Atterwall 73,35 m., czwarty Estończyk

Sule osiągnął 70,62 m.

Nikkanen w 6-ciu rzutach ustanowił swego rodzaju rekord, osiągając najlepszą chyba na świecie serię rzutów. Nikkanen uzyskał kolejno 74 m, 73 m, 74,77 m, 72,50 m, 73,30 m, 73 m. Wszystkie zatem rzuty przekraczały granicę 70-metrową.

W biegu na dwie mile angielskie zwyciężył Pekuri 9:05,6 przed Lehtinenem 9:10,2.

jażdżki z narzeczoną.

— Panie doktorze, na miłość Boską, niech mi pan powie, co mu się stało?

— Oh, to zupełnie banalny przypadek: pocałunek z szybkością 80 kilometrów na godzinę!

ZROZUMIAŁ

— Jacusiu — woła matka przerażona — po co ci tyle słomy?

— Bawimy się w wyjazdy na urlop i ja jestem słomianym wdowcem!